

Yttrande

Remissvar över tre rapporter från Boverket (2025:3, 2025:6, 2025:8) om genomförande av direktivet om byggnaders energiprestanda (KN2025/00719)

Sammanfattning

Svenska kyrkan har inga synpunkter på Boverkets förslag av ändringar på lag- och förordningsnivå enligt de tre delrapporterna, utan ser att de är allmänt hållna och följer det omarbetade EU-direktivets krav.

Konsekvenser för Svenska kyrkans församlingar och pastorat kan bedömas först vid kommande remittering av detaljerade regleringar i Boverkets föreskrifter.

Svenska kyrkan som aktör i civilsamhället och ideell organisation (samtliga delrapporter)

Ambitionen med EU-direktivet om byggnaders energiprestanda är god och syftet att öka hastigheten i omställningen är behövlig. Svenska kyrkans ställningstaganden utgår från ett långvarigt engagemang i klimatfrågan där begreppet klimaträttvisa är centralt. Svenska kyrkan har en ambitiös färdplan för klimatet där byggnaders energiprestanda, hållbar mobilitet och beredskap utgör en betydelsefull del, inte minst i landsbygdsförsamlingar. Samtidigt är det viktigt att tvingande regelverk utgår från var åtgärder gör mest nytta.

I samtliga tre delrapporter framgår att Boverket kommer att beakta ideella organisationers särskilda förutsättningar i fortsatt utredningsarbete kring föreskrifter.

För att undvika eventuella missförstånd i kommande föreskrifter menar Svenska kyrkan att det behöver tydliggöras att med ideella organisationer avses även trossamfund och en registrerad organisatorisk del av ett trossamfund i den mening som avses i lagen (1998:1593) om trossamfund.

Förtydligande gällande definition av offentligt organ (samtliga delrapporter)

I begravningslagen (1990:1144) utpekas församlingar och kyrkliga samfälligheter som huvudmän för begravningsverksamheten. Huvudmännen för begravningsverksamheten ansvarar för ett samhällsuppdrag. Det reviderade direktivet riktar sig i många delar till ”byggnader som ägs eller nyttjas av offentliga organ”. Mot denna bakgrund önskar Svenska kyrkan ett förtydligande att med offentligt organ avses inte Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i egenskap av huvudmän för begravningsverksamheten.

Hänsyn och undantag för kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. kulturmiljölagen (delrapport 2025:3)

Svenska kyrkans församlingar äger ungefär 3 400 kyrkobyggnader som till övervägande del är formellt skyddade som kyrkliga kulturminnen i kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 4 kap. 2 § kulturmiljölagen ska kyrkobyggnader vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Skyddet omfattar kulturhistoriska värden i kyrkobyggnader tillsammans med kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser.

Enligt delrapporten ska Boverket i vidare föreskriftsarbete utreda undantag och hänsyn till formellt skyddade byggnader. Svenska kyrkan anser att det är av särskild vikt att de kyrkliga kulturminnena omhändertas med stor omsorg. Svenska kyrkan ser framför allt behov av undantag och hänsyn i föreskrifter gällande Artikel 5 Fastställande av minimikrav avseende energiprestanda, Artikel 10 Solenergi i byggnader och Artikel 11 Nollutsläppsbyggnader.

Tillämpning av de retroaktiva kraven för befintliga byggnader (delrapport 2025:8)

Svenska kyrkan instämmer i Boverkets förslag att de tillkommande retroaktiva kraven införs på en miniminivå i kommande föreskrifter, alternativ 1 i avsnitt 10.2.1.1. Det är viktigt att minimera krav på åtgärder som inte är ekonomiskt försvarbara eller miljömässigt motiverade, särskilt för ideella organisationer och trossamfund när det inte längre blir möjligt att göra undantag för små och medelstora företag från kravet på en laddningspunkt.

Uppsala den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Camilla Asp

Generalsekreterare

Anna-Karin Engström

Avdelningschef